

Art Nouveau aan de Denneweg

We kijken tegenwoordig niet meer op van gebouwen die uit ijzer of staal en glas zijn opgetrokken. Maar toen in 1898 Egbertus Beekman het pand van zijn ijzerwinkel aan de Denneweg nummer 56 volledig liet vernieuwen, verrijkte hij Den Haag met wat nog steeds een bijzonder pand is.

Firma Beekman

Egbertus Beekman begon in 1876 aan de Denneweg een eenvoudige haardensmederij die al gauw werd uitgebreid. Niet alleen zijn eigen productie nam toe, hij begon ook een handel in Engelse, Franse en Duitse IJzerwaren. In 1882 vroeg hij een vergunning aan om zijn bedrijf naar achteren uit te breiden met panden die doorliepen naar de Nieuwe Schoolstraat en daar ook een ingang kregen met de huisnummers 21, 23, 25 en 43. Even een sprong naar voren. De magazijnen/pakhuizen op 21 en 23 kregen in 1964 een bijzondere bestemming. Paul van Vliet begon daar, samen met Liselore Gerritsen en Ferd Hugas, het theater Pepijn dat inmiddels niet meer weg te denken is uit Den Haag.

Reusachtige verbouwing

In 1898 liet de firma het pand aan de Denneweg volledig vernieuwen. In de krant de Avondpost van 3 oktober 1898 is hierover de volgende tekst te vinden: "De energieke eigenaar wil zijn zaak tot de eerste op zijn gebied maken en daartoe werd in het voorjaar een aanvang gemaakt met een reusachtige verbouwing, waardoor het kachelmagazijn geworden is tot een inrichting zoals men moeilijk in Nederland en België een tweede zal kunnen aanwijken. Thans is alles nog niet gereed, toch trekt de fraaie, eigenaardige gevel reeds de aandacht van alle voorbijgangers. Niet minder dan 45.000 kilo ijzer

De smidswinkel, de smederij en magazijnen van E. Beekman, ca 1890. Bron: Haags Gemeentearchief

werd als materiaal bij de verbouwing gebezigd, wat grotendeels onder leiding van de eigenaar in zijn eigen fabriek werd verwerkt, wel een bewijs op welke hoogte deze staat."

De Firma Beekman plaatste voor de heropening van het pand een grote advertentie in de Haagsche Courant en vermeldde hierin trots de "Heropening van de geheel nieuwe naar de eisen des tijds ingerichte magazijnen van huishoudelijke artikelen en bouwmaterialen".

De architect en het ontwerp

De architect van het vernieuwde pand is Jan Willem Bosboom. Tot 1898 had hij vooral panden ontworpen in de neo-renaissance stijl, maar voor het pand Denneweg 56 maakte hij een volledig ander en we kunnen wel zeggen baanbrekend ontwerp. Het is eigenlijk één grote ruimte met gaanderijen op beide verdiepingen. In de gevel blijven de gietijzeren kolommen die nodig zijn voor de constructie zichtbaar, ze worden niet met pleister of bakstenen bedekt. En de gevel heeft voor die tijd enorme glasvlakken.

Bekroning

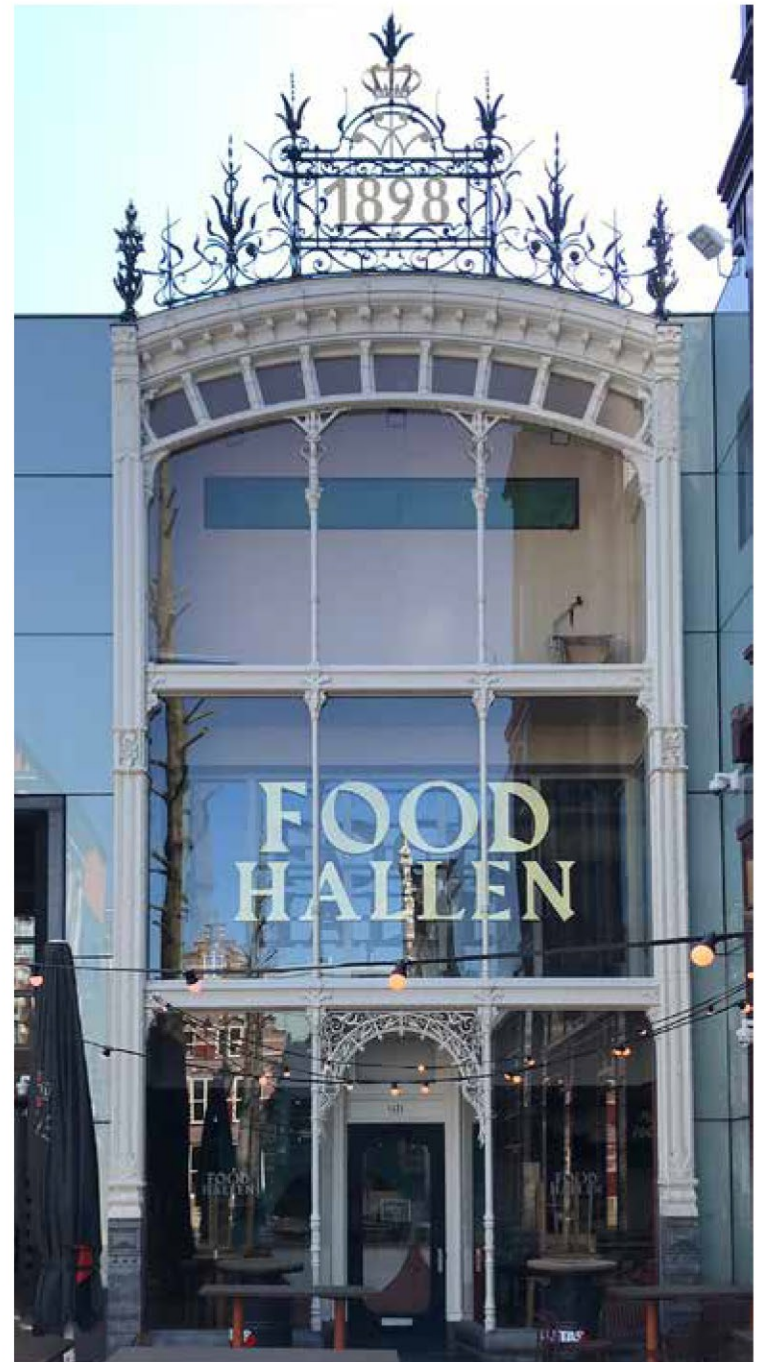
Het jaar 1898 was niet alleen voor de Firma Beekman een belangrijk jaar. Ook koningin Wilhelmina ging een nieuwe fase in haar leven in. Ze werd dat jaar achttien en werd op 6 september in de Nieuwe Kerk in Amsterdam ingehuldigd, krap een maand voor de opening van het nieuwe pand van Beekman. Egbertus Beekman was blijkbaar een fan van het Oranjehuis, want hij koppelde de twee gebeurtenissen aan elkaar in de

versiering van zijn nieuwe pand. Hij bracht een bekroning aan, eigenlijk in de letterlijke zin van het woord. Kijk in de Denneweg maar eens goed omhoog, dan zie je bovenop de gevel prachtig smeedwerk, een koperen kroon, het jaartal 1898 en een W, uiteraard de eerste letter van Wilhelmina.

Overigens zijn de kroon en de W in de Tweede Wereldoorlog op last van de Duitsers verwijderd. Alle straatnamen van en andere verwijzingen naar nog levende leden van het Koningshuis werden tijdens de bezetting verboden. Net als namen van Joodse personen. Na de oorlog is de gevel weer hersteld.

Het pand

In 1926 vierde de Firma Beekman haar vijftigjarig bestaan met een receptie in het mooie pand aan de Denneweg. Helaas overleed Egbertus Beekman eind dat jaar op 77-jarige leeftijd. Zijn zonen hebben het bedrijf voortgezet. Dat ging goed, tot in september 1953 in het Binnenhof een advertentie verscheen: "Liquidatieverkoop wegens sterfgeval". Het pand werd vervolgens de showroom van de meubelfabriek KEMBO, een bedrijf dat overigens nog steeds bestaat. Hun bekende ontwerper-adviseur W.H. Gispen paste het interieur aan voor het tentoonstellen van de door hem ontworpen meubelen. Vanaf 1957 kreeg de Haagse vestiging van KEMBO de naam Al-Veka (Afkorting van Algemeen Verkoopkantoor). Er is ook de kopie van de gevel gemaakt die in het begin van de 21ste eeuw in de Haagsche Bluf is neergezet.

Haagse Bluf, een kopie van Pand Bosboom aan de Denneweg. Foto: Rob van Kan

Kleurverschil

De gevel van het origineel aan de Denneweg is nu zwart, of misschien moet ik zeggen antraciet. De gevel in de Haagse Bluf is wit geschilderd. Het is lastig vast te stellen wat de originele kleur in 1898 was, want de oudste kleurenafbeelding die ik kon vinden, is een foto uit 1967 in het Haags Gemeente Archief. Op deze foto is het pand wit en op een foto uit 2009 is de gevel zwart.

Hoe het ook zit met die kleuren, we kunnen dit bijzondere gebouw op twee plekken in Den Haag bewonderen. En van zaterdag 8 t/m maandag 10 juni 2024 kun je genieten van nog veel meer Art Nouveau in Den Haag. Want dan is het jaarlijkse Art Nouveau Festijn. Tijdens dit evenement kun je deelnemen aan wandelingen, fietstours, rondvaarten, workshops en lezingen. En exposities bezoeken. Alle informatie is te vinden op artnouveaufestijn.nl

Jacqueline Alders
info@jacquelinealders.nl

Voor dit artikel heb ik gebruik gemaakt van de volgende bronnen: De Architect - dec. 1981 | shie.nl | delpher.nl | Ben Moritz - Jan Willem Bosboom - Een Haags architect rond de eeuwwisseling - 1981

Pand Bosboom aan de Denneweg. Foto: Menno van der Meer

Royal Health Foam
matrasspecialist sinds 1998

Bel voor advies:

070 3387010

• katoenen en zijden dekbedden

• 63 verschillende hoofdkussens

• boxspring bedden

• 50+ bedden en hoog-laag bedden

Soetensstraat 18
Scheveningen

www.voorechtlekkerslapen.nl